

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR	CYNGOR SIR
DYDDIAD	8 Chwefror 2011
TEITL YR ADRODDIAD	TREFNIADAU CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL YN Y CYNGOR
ADRODDIAD GAN	CYFARWYDDWR Y GWASANAETHAU CYFREITHIOL A PHWYLLGORAU A'R SWYDDOG MONITRO/ CYFARWYDDWR CORFFORAETHOL - CYLLID
PWRPAS YR ADRODDIAD	RHODDI SYLW I GYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL YN DILYN NEWIDIADAU

1. Yn dilyn y newidiadau diweddar yn aelodaeth y Grŵp Annibynnol Gwreiddiol a'r Grŵp Môn Ymlaen yn cael ei ddiddymu, mae'r Cyngor yn gorfod adolygu ei drefniadau cydbwysedd gwleidyddol ar ei Bwyllgorau.
2. Mae'r prif egwyddorion sy'n ymwneud â chydbwysedd gwleidyddol yn ymddangos yn Neddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 ac yn dweud fel a ganlyn :
 - "(a) that not all the seats on the body are allocated to the same political group;
 - (b) that the majority of the seats on the body is allocated to a particular political group if the number of persons belonging to that group is a majority of the authority's membership;
 - (c) subject to (a) and (b) above, the number of seats on the ordinary committees of a relevant Authority which are allocated to each political group bears the same proportion to the total of all the seats on the ordinary committees of that Authority as is borne by the number of members of that group to the membership of the Authority; and
 - (d) subject to paragraphs (a) to (c) above, that the number of the seats on the body which are allocated to each political group bears the same proportion to the number of all the seats on that body and is borne by the number of members of that group to the membership of the Authority"
- 3.1 Ynghlwm mae tabl yn dangos y cydbwysedd gwleidyddol ar Bwyllgorau'r Cyngor gan gydymffurfio gyda'r ddeddfwriaeth uchod. Mae'r tabl yn dangos y pum grŵp gwleidyddol o 15, 8, 5, 5 a 2 Aelod, gyda 5 Aelod Digyswllt.
- 3.2 Fe roddwyd ystyriaeth i natur pob Pwyllgor o'r Cyngor a'r rheini sy'n dod o fewn y gofynion Cydbwysedd Gwleidyddol ac maent wedi'u grwpio fel a ganlyn:-

- (a) Sgriwtini:-
 - Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol (12 aelod)
 - Pwyllgor Sgriwtini Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol (10 aelod)
 - Pwyllgor Sgriwtini Addysg a Hamdden (10 aelod)
 - Pwyllgor Sgriwtini yr Amgylchedd a Gwasanaethau Technegol (10 aelod)
 - Pwyllgor Sgriwtini Datblygu Economaidd, Twristiaeth ac Eiddo (10 aelod)

- (b) Lled-farnwrol:-
 - Cynllunio a Gorchmynion
 - Archwilio
 - Penodi
 - Apeliadau
 - Trwyddedu

- (c) Pwyllgorau Eraill:-
 - Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG)
 - Penodiadau Pwyllgor Safonau
 - Anghenion Addysgol Arbennig
 - Tâl a Graddfeydd

3.3 Mae 7 sedd ychwanegol wedi'u hychwanegu at gyfanswm nifer y seddau i'w rhannu yn dilyn sefydlu'r Cyd-bwyllgor Polisi Cynllunio gyda Chyngor Gwynedd.

3.4 Cyfanswm nifer y seddau i'w dyrannu yw, felly, 139.

4 Felly, onid yw'r gwaith clandro yn rhoddi i ni rifau cyflawn i'r holl seddi yn gyffredinol a hefyd i'r holl seddi ar bob pwyllgor, nid oes modd osgoi ffracsiynau, ac o'r herwydd ni fydd modd cydymffurfio yn union nac yn gyflawn. Fodd bynnag, bydd raid sicrhau'r cydymffurfiad gorau posib ar y ffigyrau a chan ddilyn yr egwyddorion ym mharagraff 2 uchod.

5 Dan y trefniadau cydbwysedd gwleidyddol, dim ond i'w aelodau ei hun y gall grŵp gwleidyddol ar y Cyngor ddyrannu'r seddi a roddir i'r grŵp hwnnw ac ni all ddyrannu sedd i Gynghorydd nad yw'n aelod o'r un grŵp gwleidyddol.

Gofynnir i'r Cyngor:

- (i) i nodi'r trefniadau newydd priodol ar gyfer cydbwysedd gwleidyddol a'r nifer o seddi y mae modd eu rhoi i bob Grŵp dan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989, a'r nifer o seddi a roddir drwy ddefod ac arfer i'r Aelodau Digyswllt;
- (ii) i gytuno ar y niferoedd cyflawn o seddi a ddyrennir i'r Aelodau Digyswllt a bod Cadeirydd y Cyngor ei hun yn ei gyfarfod yn penderfynu ar ddyraniad pob un o'r seddi i aelodau unigol digyswllt (trwy gytundeb ble mae'n bosib);
- (iii) i ofyn i Arweinyddion y Grwpiau gyflwyno rhestr o enwau eu cynrychiolwyr ar bob Pwyllgor i'r Rheolwr Gwasanaeth Pwyllgorau erbyn 10 y bore ar ddydd Mercher 9 Chwefror 2011 ar yr hwyraf ac i Gadeirydd y Cyngor Sir gyflwyno enwau'r aelodau sydd heb ymaelodi erbyn hanner dydd ar ddydd Mawrth 15 Chwefror 2011 ar yr hwyraf.

CHWEFROR 2011
 Mon Ymlaen wedi mynd
FEBRUARY 2011
 Anglesey Forward gone

**PWYLLGORAU CRAFFU A THROSOLWG
 SCRUTINY AND OVERVIEW COMMITTEES**

Balans ar y Cyngor Sir Balance on County Council		Pwyllgorau Committees	Amyglichedd a Gwasanaethau Technegol Environment and Technical Services	Datblygu Economiadd Economic Development	Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol Housing and Social Services	Addysg a Hamdden Education and Leisure	Corfforaethol Corporate	Cyfanswm Craffu Total Scrutiny
			Aelodaeth Membership	10	10	10	10	12
Plaid Cymru Party of Wales	8		2	2	2	2	2.4	10.4
Llafur Labour	5		1.25	1.25	1.25	1.25	1.5	6.5
Annibynnol Gwreiddol Original Independents	15		3.75	3.75	3.75	3.75	4.5	19.5
Menai	2		0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	2.6
Llais i Fon	5		1.25	1.25	1.25	1.25	1.5	6.5
Heb Ymaelodi Unaffiliated	5		1.25	1.25	1.25	1.25	1.5	6.5
	40		10	10	10	10	12	52
			10	10	10	10	12	52

ALLWEDD KEY
Chwith uchaf, italic = hawl ffracsïynol damcaniaethol
Top left, italic, theoretical fractional entitlement
 Dde isaf, arferol = awgrym rhif llawn
 Bottom right, normal = whole number suggestion

**LLED-FARNWROL
 QUASI-JUDICIAL**

**PWYLLGORAU ERAILL Y CYNGOR
 OTHER COMMITTEES OF THE COUNCIL**

Pwyllgorau Committees	Cynllunio a Gorchmynion Planning and Orders	Archwilio Audit	Penodiadau Appointments	Apeliadau Appeals	Trwyddedu Licensing	CYSAG SACRE	Anghenion Addysgol Arbennig Special Educational Needs	Cynllunio ar y cyd Joint Planning	Tal a Graddio Pay and Grading	Penodi Safonau Standards Appointing	Cyfanswm Eraill Total Others
	Aelodaeth Membership	14	10	10	10	14	6	7	7	6	3
Plaid Cymru Party of Wales	2.8	2	2	2	2.8	1.2	1.4	1.4	1.2	0.6	17.4
Llafur Labour	1.75	1.25	1.25	1.25	1.75	0.75	0.875	0.875	0.75	0.375	10.875
Annibynnol Gwreiddol Original Independents	5.25	3.75	3.75	3.75	5.25	2.25	2.625	2.625	2.25	1.125	32.625
Menai	0.7	0.5	0.5	0.5	0.7	0.3	0.35	0.35	0.3	0.15	4.35
Llais i Fon	1.75	1.25	1.25	1.25	1.75	0.75	0.875	0.875	0.75	0.375	10.875
Heb Ymaelodi Unaffiliated	1.75	1.25	1.25	1.25	1.75	0.75	0.875	0.875	0.75	0.375	10.875
	14	10	10	10	14	6	7	7	6	3	87
	14	10	10	10	14	6	7	7	6	3	87

CYFANSWM LLAWN GRAND TOTAL
139
27.8
28
17.375
17
52.125
52
6.95
7
17.375
17
17.375
18
139
139